

Verksamhetsberättelse 2012

Styrelse

Sällskapets styrelse har under året bestått av Daniel Westlén (ordförande), Gustav Dominicus, Jenny Rosdahl, Kajsa Engholm, Henrik Sjöstrand, Sofia Nilsson, Carl Berglöf och Johan Kilander.

Styrelsen har under verksamhetsåret hållit fem protokollförda möten, nämligen, 2012-06-10 (fysiskt möte), 2012-08-24, 2012-11-22 (fysiskt möte), 2013-01-15 samt 2013-02-26. Två möten var fysiska möten, resterande hölls per telefon. Uppslutningen från styrelsen har varit god med hög andel närvarande vid varje möte.

Utöver styrelsearbetet har aktiviteter pågått inom ramen för de utskott som bildades under förra mandatperioden, nämligen:

- Remissutskottet, bestående av Daniel Westlén, Johan Carlsson och Carl-Erik Wikdahl.
- Seminarie- och studiebesöksutskottet, bestående av Henrik Sjöstrand, Calle Berglöf och Cheuk Wah Lau.
- Informationsutskottet, bestående av Sofia Nilsson, Jenny Rosdahl, Kristin Pettersson, Filip Gottfridsson och Michael Åkman.

Årsmöte och studiebesök på Marviken

Årsmötet 2012 hölls den 26 mars på Mauritzberg slott, Vikbolandet, och bevistades av 16 medlemmar. Årsmötet föregicks av ett studiebesök vid Marviken. Vi guidades runt i anläggningen, dels den aldrig idriftsatta reaktordelen samt reservkraftverket som nu läggs i malpåse.

Imre Pázsit på KTH

I juni bjöd SKS in Prof Imre Pázsit, Nukleär teknik på Chalmers, till KTH, Stockholm, där han berättade om deras forskningssatsning kring ny kärnteknik som möjliggjorts genom anslag från Vetenskapsrådet. Det var intressant att notera att forskning kring framtidens kärnkraft finansieras med statliga medel.

Strudieresa till Finland

16 glada medlemmar från Sveriges Kärntekniska Sällskap samlades den 22 november i avgångshallen vid Stadsgården i Stockholm. Några av oss hade träffats för men många av oss var nya bekanskap, en härlig blandning av folk från olika delar av landet och branschen.

Efter att ha installerat oss i hytterna och sett oss omkring på båten samlades vi i matsalen för att ta del av en rejält tilltagen julbordsbuffé. Middagen blev lång och mycket trevlig.

Efter landstigning i Helsingfors fredag morgon åkte vi med en chartrad buss till VTT i Otaniemi i Esbo strax utanför Helsingfors. VTT är en statligt ägd organisation för forskning och teknikutveckling med fler än 3000 anställda varav ca 2100 i Esbo. På VTT mottogs vi vid VTT:s reaktorläggning av Iiro Auterinen, Tom Serén och Petri Kotiluoto. Vi delades upp i två grupper där vi omväxlande besökte anläggningen och lyssnade till en presentation om VTT i allmänhet och BNCT-behandlingen vid reaktorn i synnerhet.

Vi guidades runt i reaktorhallen och fick en kort beskrivning av härdens utformning. Denna dag pågick isotop-produktion så reaktorn gick på full effekt, dvs ett par hundra kilowatt. Därmed hade vi förmånen att beskåda det vackra Tjerenkovljuset från bassängkanten. Vi fick sedan se kontrollrummet och det rum där patienterna förbereds inför bestrålningen. Patienterna förs in på en bår med huvudet i änden av en neutronförande kanal från härden. Neutronerna har vid kanalens mynning ett optimalt energispektrum för att absorberas av det bor som ansamlats i tumören. Efter neutronabsorbtionen avges sönderfallsprodukter med hög energi som slår sönder cancercellerna. Eftersom boret främst ansamlas i cancercellerna är det främst dessa som förstörs. För att få så många neutroner som möjligt ut genom kanalen har härden i det radiella planet en effektfördelning något förskjuten mot neutronkanalen.

På toppen av reaktorn. Genom gallret i nederkanten av bilden skimtar Tjerenkovljuset från härden.

Några av deltagarna framför bestrålningsrummet.

Schemat för dagen var tight och direkt efter besöket väntade bussen på oss för transport in till Helsingfors. Där bjöd Fennovoima på mingellunch med laxpaj och lyxig sallad.

Efter lunchen presenterade ordförande i det Finska Atomtekniska Sällskapet, Liisa Heikinheimo, sin verksamhet. Föreningens har tre uttalade syften; främja forskning, nätverk för medlemmar och internationell kommunikation. Under 2012 anordnades en studieresa till Belgien och Holland och

höstens seminarier handlade om avfallshantering – ett aktuellt ämne även i Finland. Föreningen är med sina 800 medlemmar betydligt större än svenska SKS och det är vanligt att yrkesaktiva är engagerade i föreningen. Finska Young Generation (YG) presenterade sin verksamhet och berättade bland annat om sin uppsökande studentverksamhet.

Juhani Hyvärinen, Chief Nuclear Officer på Fennovoima, presenterade företagets planer på ett nytt kraftverk i Pyhäjoki. Planen är att välja en leverantör under 2013 och att anläggningen ska tas i drift 2020. Valet står mellan Arevas EPR 1700 MWe och Toshiba's EU-ABWR 1600 MWe. Fennovoima ägs till 66 % av lokala kraftbolag och industrin och till 34 % av E.ON som nu vill sälja sin andel. Den lokala opinionen i Pyhäjoki stödjer byggplanerna och stödet har ökat från 50 % 2008 till 70 % 2012.

Mitt i Helsingfors fredagsrusning tog oss sedan några taxibilar tillbaka till båten. Middagen föreningen bjöd på denna kväll intogs i à la carte restaurangen och blev lite spännande då nästan ingen av oss kom ihåg vilken varmrätt vi förbeställt. Efter lite pusslande fick vi i alla fall mat och den smakade mycket bra. Kvällen fortsatte med intensivt nätverkande i danslunchen. Planer smiddes om fortsatt samarbete inom föreningen och många bra idéer kom upp.

Trötta men nöjda anlände vi till Stockholm lördag morgon efter en rolig, spännande och lärorik resa.

Deltagare på SKS Finlandsresa 2012 utanför Fennovoima's huvudkontor.

Janne till Forsmark

I november fick Forsmark besök av prof. Janne Wallenius från KTH som berättade om blykylda reaktorer. Intresset var stort då drygt 90 personer närvarade.

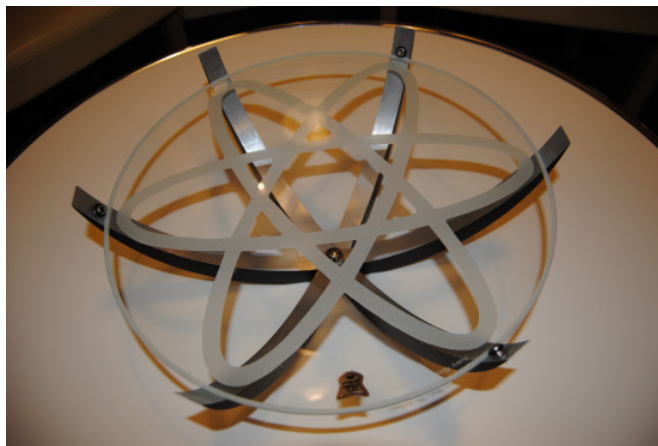
Janne Wallenius lockade en stor lyssnarskara i Forsmark.

Elforsks årliga seminarium och SKS Hederspris

SKS Hederspris delades ut den 21 januari på Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) i Stockholm i samband med Elforsks årliga kärnkraftsseminarium. Mottagare av priset var docent Evelyn Sokolowski med följande motivering:

”För att under fyra decennier outröttligt ha arbetat med att sprida kunskap om kärnkraft och strålning där särskilt arbetet kring folkomröstningen och initiativet att bilda Analysgruppen varit framträdande, tillfaller 2013 års hederspris Evelyn Sokolowski. Evelyn är bland de svenskar som verkligen kan sägas ha arbetat för att främja användandet av den fredliga kärntekniken. Hon har lyft fram dess förtjänster, men också alltid sakligt redogjort för dess risker.”

Då Evelyn själv inte kunde närvara vid prisutdelningen mottogs priset på plats av den gode vännen Nils Kjellberg. Priset bestod av ett specialtillverkat glasfat inspirerat av en atom. Nils framförde även ett tacktal som Evelyn skrivit.

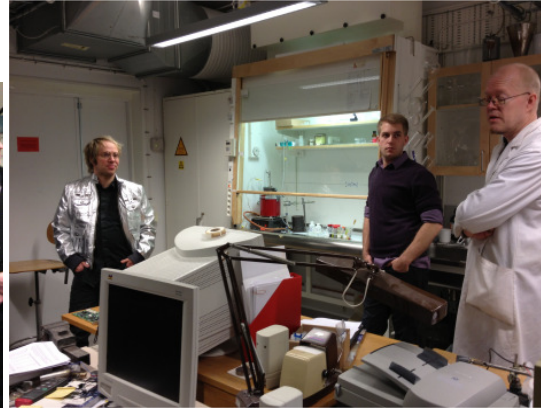

Pristagaren Evelyn Sokolowskis ombud (Nils Kjellberg) med blomster och SKS Hederspris tillsammans med Sofia Nilsson ur SKS styrelse.

Studiebesök på KTH's kärnbränslelaboratorium

I feb 2013 besökte 10 medlemmar ur SKS Prof. Janne Wallenius kärnbränslelaboratorium på KTH i Stockholm. Besöket inleddes med en presentation kring avdelningens forskning kring

blykylda reaktorer och nitridbränslen. Sedan fick vi en rundvandring i labbet där vi även fick känna på några nysintrade nitridkutsar.

Medlemmar ur SKS på kärnbränsleslabbet (KTH).

SKS på LinkedIn

2012 var även året då SKS gjorde sitt intåg i de sociala medierna. SKS finns numera på LinkedIn och har för närvarande 29 medlemmar. Här har var och en möjlighet att enkelt sprida information till övriga medlemmar.

Föredrag vid YGs mittseminarium

SKS bidrog till Young Generations mittseminarium med Lars Högberg som pratade om efterspelet till TMI i jämförelse med Fukushima.

European Nuclear Society

Sällskapets styrelse lämnade fullmakt till Finska Atomtekniska Sällskapet att företräda oss vid ENS General Assembly.

Remisser

Styrelsen har lämnat yttranden på två stycken remisser från SSM, nämligen:

- Förslag till ändring av Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2008:23) om skydd av människors hälsa och miljö vid utsläpp av radioaktiva ämnen från vissa kärntekniska anläggningar.
- Genomförande av Rådets direktiv 2011/70/Euratom av den 19 juli 2011 om inrättande av ett gemensaksramverk för ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall.

SKS arkiv

Under året har Nils Bronner fått i uppdrag att gå igenom sällskapets fysiska arkiv för att avgöra vad som är värt att spara för framtiden och för att möjliggöra sammanställandet av en skriftlig historik över SKS historia. Arbetet presenteras under årsmötet 2013. Hanteringen av arkivet aktualiserades under 2012 då Vattenfall flyttade sitt kontor i Råcksta, där arkivet förvarades, till Arenastaden i Solna. Arkivet är nu tillfälligt inhyst i Vattenfalls nya lokaler.

Medlemsläget

Under kalenderåret 2012 anslöt 29 nya medlemmar, men vi tappade 6 medlemmar. En städskampanj utfördes i medlemsregistret under 2012 då 45 medlemmar avfördes då dessa inte hade betalat medlemsavgiften efter påminnelse, i vissa fall efter flera års inaktivitet. Hittills under 2013 har vi erhållit 16 nya medlemmar och tappat 2.

Sällskapet har för närvarande 233 medlemmar (varar 195 betalande 2012) och 5 företagsmedlemmar.

Styrelsen genom Calle Berglöf, Stockholm 2013-04-05.